No. 123. ZATURDAG 17 OCTOBER. 1863.

VEERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT, geschiedt op **Dingsdag, Donderdag** en **Zaturdag**. De prijs is per DRIE MAANDEN te ASSEN **f 2.60**, buiten ASSEN franco per pos **f 2.75**. — De prijs der ADVERTENTIEN is van een tot vijf regels **f 1.00**, en voor elken regel meer **f »-15**, behalve **f „-35** zegelregt. Groote regels naar plaatsruimte.

VERGADERING

van den Raad der gemeente Assen, op Zaturdag 17 Oct. 1863, 's avonds te 6½ uur.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

„Rusland is vervallen van zijne aanspraken op het bezit van Polen!"

dit zou het antwoord zijn, 't welk Engeland en Frankrijk op Prins *Gortschakoff*'s antwoord zouden gegeven hebben, als Oostenrijk daaronder ook zijn naam zette, maar het schijnt, dat Keizer *Frans Jozeff* bezwaar had in zoodanige verklaring.

Dien ten gevolge zit men te Parijs en te Londen nu te peinzen op een antwoord, dat minder blufferig is, maar waarin het voornemen doorstraalt: om de zaak niet te laten varen, integendeel die met hoogen ernst te blijven behandelen.

Blufferig, zeggen wij, want de Czaar zou die verklaring aannemen voor notificatie en daarmede waren de Polen al zeer weinig gebaat.

Dat Keizer *Napoleon* op dit oogenblik nog niet weet hoe te handelen tegenover den Czaar, zou kunnen blijken uit een artikel van het dagblad *la France*, indien althans dat blad de tolk is der Keizerlijke gedachte.

Dat blad hoopt:

1. dat de Keizer nog vóór de opening der Kamers het besluit der drie Mogendheden openbaar zal kunnen maken.
2. of dat de Keizer zeggen zal: „ik onthoud mij voortaan van alle verdere bemoeijingen met de Polen, overtuigd dat Europa de schuld daarvan niet op Frankrijk zal werpen. Ook in deze kwestie toonde Frankrijk eene *liberale* Mogendheid te zijn."

Een geacht Duitsch blad, zegt aangaande hetzelfde onderwerp:

„Het Britsche Ministerie van Buitenlandsche Zaken heeft zich aldra, in overeenstemming met de door zijn hoofd in het openbaar gesproken woorden, tot de kabinetten van Parijs en Weenen gewend met voorstel om gezamenlijk te verklaren dat zij Ruslands regt op Polen vervallen achten.

„Tegen dit voorstel zou Frankrijk aanvankelijk bedenkingen hebben ingebragt; het verlangde een stap van meer stelligen aard en die in de uitvoering meer zou afdoen. Gelijksoortige aanmerkingen maakte Oostenrijk. Frankrijk liet zich echter van de ongegrondheid zijner bezwaren overtuigen en gaf zijne toestemming aan Engelands voorstel. Toen kwam Oostenrijk tot andere gedachten; daar het, in geval van oorlog, het eerst in gevaar zou komen, vroeg het aan Engeland, welken bijstand het zou mogen verwachten indien het door Rusland wierd aangevallen.

„Verder is de gedachtenwisseling tusschen de drie Mogendheden nog niet gevorderd. Bij haar bestaat overeenstemming in *rigting*; doch wanneer zij overeenkomstig die rigting op eene bepaalde wijze *werkzaam* willen zijn, dan komt hare magteloosheid aan den dag en ziet men *gezamenlijke werkeloosheid* in plaats van *gezamenlijke werkzaamheid*."

Keizer *Frans Jozeff* treedt blijkbaar een pas achteruit ten aanzien der Poolsche kwestie.

Hij weet, dat hem de eerste klappen zouden treffen, als de Czaar die uitdeelde, en hij gelooft nog niet, dat de Franschen achter hem zouden staan, om voor hem in de bres te springen.

John Bull zou in..iddels Kroonstadt bekijken — zonder zich zeer te doen.

Volgens eene uit Poolsche bronnen geputte opgave zijn sedert het eind der maand Augustus jl. in het Koningrijk Polen zes en twintig benden gewapende opstandelingen gevormd of gereorganiseerd, ter sterkte ieder van 50 tot 400 man. De gemiddelde sterkte zou op 200 man gesteld kunnen worden, zoodat de Russen slechts 5200 man zouden te bestrijden hebben. Al die benden zouden weldra te velde trekken, doch zich tot den guerillakrijg bepalen.

Het heeft allen schijn, dat een Duitsch Bondslegertje inderdaad Holstein zal bezetten en toch hebben wij m oeitedaaraan geloof te hechten.

Luitenant-generaal *von Hake*, zal, in die kwestie vol haken, het zwaard trekken en de Hannoversche en Saksische troepen, belast met de executie, commanderen.

Een Londensch weekblad verzekert, dat er geen schot gelost zal worden om de Holsteinsche kwestie en dat, als er een schot wordt vernomen, dit niemand wonden zal.

Koningin *Victoria* zal tegenwoordig zijn bij de onthulling van het standbeeld, opgerigt ter eere van haar Gemaal Prins *Albert*.

De *Times* wenscht het publiek geluk met den terugkeer der Koningin in het openbaar leven en eindigt dat artikel daarover aldus:

„De toekomst van Engeland is zeker duister, want nimmer was de Europesche horizon zoo dreigend, en wolken en donkerheid vertoonen zich op alle punten: doch bij ons is alles wèl en rustig, en de helderste plek is die, waar eene Koningin weduwe het middenpunt en de groote aantrekkingskracht is van eene doorluchtige groep."

Dat is even galant als onheilspellend.

De heer *Billault*, Minister van Staat, Ministerrateur, dat is Gouvernements politiek advocaat, is dood.

De *Constitutionnell*, een half-officiëel blad, zegt: „hij had het vertrouwen des Keizers, hij werd bewonderd door Frankrijk en 't gansche Land zal gewis over hem rouwen."

't *Journal des Débats* antwoordt hierop zoo bij den neus langs: „een oordeel over de mannen, die in de jongste dertig jaren Frankrijk hielpen besturen, dient men over te laten aan de nakomelingschap."

Hard geprezen te worden is gevaarlijk.

De Franschen en de Pausselijke onderdanen leven steeds in een kibbel-toestand en het is vooral tusschen de officieren, dat er gedurig onaangenaamheden voorvallen.

't Schijnt, dat de Fransche commandant aldus redeneert: als een Fransch officier Fransche en tevens Pausselijke officieren onder zijne bevelen heeft, komt de regtspraak toe aan de Franschen.

Gedurig wordt er bij *Pius IX* aangeklopt, om Koning *Franciscus II* toch uit Rome te verwijderen, maar de Opperpriester antwoordt: „die niet gaarne heengaat blijft lang en ik kan er niets aan doen."

„Ik kan er niets aan doen!" dit is de lijfspreuk van *Pius IX* en hij schijnt zich daar goed bij te bevinden.

Aartshertog *Maximiliaan* van Oostenrijk, heeft aan de deputatie die hem de kroon aanbood, het volgende antwoord gegeven:

„„Ik heb de monarchale beweging, die in uw land plaats grijpt, zeer aandachtig gade geslagen. Ziehier eene kaart van Mexico, waarop de plaatsen, die zich met het besluit der te Mexico vergaderde notabelen vereenigd hebben, naauwkeurig zijn aangewezen. Gij ziet dat die plaatsen te zamen nog maar een vierde gedeelte van het Mexicaansche grondgebied uitmaken. Hoewel ik overtuigd ben dat de andere provincien van Mexico weldra door het Fransche leger zullen worden bevrijd van den dwang waaronder zij nog staan, en dat het besluit van 12 Julij aldan door de overgroote meerderheid zal worden bekrachtigd, ben ik het aan mij zelven, gelijk aan de natie waaraan ik voortaan mijn leven toewijden zal, verpligt, de teugels des bewinds niet te aanvaarden zoo lang Mexico door burgeroorlog wordt geteisterd. Berigt mij dat de meerderheid zich in de daad voor mijne verkiezing heeft verklaard, dan zal ik binnen een etmaal gereed zijn om te vertrekken.

„„Beschouwt mij als een krijgsman, die het vaste besluit heeft de roepstem der Voorzienigheid te volgen; maar zal in de mij opgedragen taak Gods vinger voor mij onmiskenbaar zijn, dan moet de wil der natie aan den dag worden gelegd op eene wijze, die niet toelaat te twijfelen of mijne verkizing eene vrijwillige daad der natie is.""

Alle politieke mannen steken den neus over den Oceaan en luisteren wat er te New-York gebeurt tusschen de N.-Amerikanen en de Russen.

Een Unie-Generaal zeide, op het banket, dat de stad gaf ter eere van de Russische Zee Officieren: „de Voorzienigheid heeft Rusland verordend tot vertegenwoordiging van het eene — de Vereenigde Staten tot vertegenwoordiger van het andere halfrond."

De Generaal en Chef van laatstgenoemden vertegenwoordiger zit intusschen leelijk in de knel, trouwens dit mag men toch zeggen van iemand die voor noch achteruit kan.

De Londensche *Times* zegt:

„New-York is in groote opgewondenheid gebragt door de komst van een Russisch escader; deze heeft er onder het publiek, of althans onder de lieden die zich als tolken der publieke opinie gedragen, de hoofden op hol gebragt; de geduchtste gevolgtrekkingen zijn er afgeleid uit een voorval, hetwelk zich zeer eenvoudig laat verklaren. Het is een zeer groote sprong, daaruit te besluiten tot een of- en defensief bondgenootschap tusschen de Russische en de Amerikaansche vlag, hetwelk bestemd zou zijn om aan Frankrijk, Engeland, ja aan gansch Europa de wet te stellen.

„Aan deze zijde des Oceaans vindt de harde behandeling van het oude Polen geenen bijval, en even min de wijze waarop een nieuw Polen in het westelijke halfrond moet worden gesticht indien de omstandigheden zulks toelaten. Zoo is de verschrikkelijke bedreiging met de gezamenlijke wraak van Rusland en Amerika tegen ons allen aan deze zijde des Oceaans gerigt, en behooren wij te beven van angst wegens hetgeen ons boven het hoofd hangt.

„Desniettemin gevoelen wij niet de minste beduchtheid. Parijs en Londen zijn volstrekt niet ongerust. Wat de Russen in deze zaak hebben geraadpleegd is niet de staatkundige inzigten en hartstogten der Amerikanen, maar hun eigen gerijf en de almanak. Ook zonder den kalender op te slaan, weet ieder Rus, dat de Russische vloot de Newa dit jaar niet zou kunnen bereiken vóór dat de Oostzee door de vorst voor de scheepvaart wordt gesloten, Pruissen heeft geene haven die het ter beschikking van den Keizer van Rusland zou kunnen stellen. Door de oneenigheid met Oostenrijk worden de Adriatische Zee en de haven van Triëst voor de Russische vloot zoo goed als gesloten. De scheepsdokken van Engeland en Frankrijk zijn dikwerf voor Russische schepen gebezigd; doch in de tegenwoordige tijdsomstandigheden kon het Russische Gouvernement weinig lust hebben aanzoek te doen om iets hetwelk de tusschen Staten gebruikelijke heuschheid verbiedt te weigeren.

„Dat zou ook nu niet zijn geweigerd; want wij kunnen zeggen, ofschoon het te New-York vreemd zal klinken, dat wij ons volstrekt niet aan uitzinnige verbolgenheid tegen het Russische volk overgeven. Waar het niet de Poolsche zaken betreft, ziet men de Gouvernementen van Frankrijk, Engeland en Rusland onderling zamenwerken. De nieuwe Koning van Griekenland zal op een Russisch oorlogschip en onder geleide van de Engelsche en de Fransche vlag naar Athene gaan.

„Dat het Russische escader van den Oceaan in eene Amerikaansche haven overwintert om het ijs der Oostzee te ontgaan en in het voorjaar zoo veel nader te zijn bij de wateren waarin het heeft dienst te doen, is eene zeer natuurlijke omstandigheid. Daaruit zulke schrikbarende gevolgtrekkingen af te leiden is ongerijmd. Het is dan ook in de berigten der New Yorksche dagbladen op te merken, dat de Russische en de Amerikaansche Admiraals, die in de daad officieren en zeelieden zijn, zich hebben onthouden van zulke bloeddorstige taal als gevoerd is door zekeren *Walbridge*, die met den titel van Generaal praalt, maar hier te lande als een zwendelaar bekend is."

Rusland is thans niet alleen in blakende vriendschap met de N. Amerikaansche Unie — ook tusschen Turijn en St. Petersburg is het thans *couleur de rose*.

Vreemde dingen.

Daarom verkondigt een Brusselsch ultramontaansch Blad: „er is een naauw bondgenootschap gesloten tusschen den Czaar en *Victor Emmanuel*, de twee groote vervolgers der R. Catholieke Kerk."

't Gerucht loopt, dat er ook vijandelijkheden hebben plaats gehad tusschen Engelschen en Japannezen en tevens dat de eersten moesten terugdeinzen.

De zegs-lui zijn Japannezen.

't Kon dus verteld worden door lieden, die een weinig meer geloofwaardig mogten heeten.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Het Provinciaal Geregtshof van Gelderland heeft den 14 dezer bij een gemotiveerd arrest, *Simon Meijer Poppers*, koopman, wonende te Winterswijk, zich thans in hechtenis bevindende te Arnhem, schuldig verklaard aan het opzettelijk in brand steken van een gebouw, waarbij het te voorzien was dat daardoor menschenlevens in gevaar konden worden gebragt, en hem veroordeeld tot de straffe des doods, uit te voeren binnen de gemeente Arnhem. Na het uitspreken van dit vonnis rigtte de President eene zeer gemoedelijke toespraak tot den beschuldigde, die op al de aanwezigen zigtbaar een diepen indruk achterliet.

— Men schrijft uit Grave aan de »Arnh. Ct.":

»De Aartsbisschop van Utrecht heeft bij zijn laatste bezoek te Nijmegen en Grave, ook het in aanbouw zijnde groot jezuïtenklooster onder de gemeente Velp bij Grave in oogenschouw genomen en ingezegend. De aangekochte grond is 9 bunders groot; het gebouw, drie verdiepingen hoog, is lang 93 ellen met de kapel, doch zonder de beide vleugels. Daarenboven bestaan in de gemeente Velp reeds een nieuw aangebouwd roode nonnenklooster, dat weder vergroot wordt, en een pater-capucijners-klooster. Te zamen dus drie kloosters in eene gemeente, die slechts ruim 400 zielen telt.

»Men is in Grave een oogenblik ongerust geweest over verstoring van de orde, ten gevolge van dreigementen, welke men beweerde dat de zoogenaamde »cloveniers", (eene soort van gewapende (?) lijfwacht, welke zich aan de eerewacht had aangesloten, en voor de woning van den Bisschop schildwacht hield.) aan de onderofficieren van het 5e regement, 1ste bataljon, zouden gedaan hebben. De praatjes daarover in omloop zijn beter niet medegedeeld. In elk geval zijn de Gravenaars met den schrik vrijgekomen, zoo er al van de historie iets is aan geweest. Er

schijnen echter eenige bijzondere maatregelen tot handhaving der orde bij eventuële rustverstoring genomen te zijn."

— Den 14 dezer werd voor de Regtbank te 's Hertogenbosch aangebragt eene vordering van den heer *Takken*, voormalig kruisheer tegen den heer *van den Wijmelenberg* en zeven andere kruisheeren van het klooster te St. Agatha, strekkende tot teruggave van zijnen inbreng ad f 500, en tot verdeeling van alle de roerende en onroerende goederen, welke door het klooster worden bezeten.

Deze vordering steunt voornamelijk daarop, dat de kloosters in Nederland geen wettig bestaan zouden hebben, verboden vereenigingen zijn, althans regtspersoonlijkheid missen.

De belangrijkheid dezer valt in het oog, daar het de eerste reis is, dat de Nederlandsche regter over den regtstoestand der kloosters zal hebben te beslissen, terwijl men van een verlicht Gouvernement ook moet verwachten, dat het niet, zooals men zegt, dat dezelfs voornemen is, domeingoederen aan het klooster van St. Agatha zal afstaan op een oogenblik, dat het wettig bestaan van dat klooster in regten betwist wordt.

Als advocaten zullen optreden Mr. *Laurillard* voor den eischer, en Mr. *Sassen* voor de gedaagden.

— Bij de Tweede Kamer is ingekomen een wetsontwerp, waarbij een millioen gulden wordt aangevraagd tot stichting van een paleis voor de beide Kamers der Staten-Generaal, als teeken van den constitutionelen band tusschen Oranje en Nederland.

Uit het mede ingediende wetsontwerp nopens het zegel blijkt, dat er zal worden geheven een laag vast regt van alle binnenlandsche en eene evenredige verlaging van het zegelregt op buitenlandsche handelspapieren, alsmede een gering vast regt van onderhandsche kwitantien en polissen van verzekering.

Het zegel op de acten en registers van den burgerlijken stand zal worden afgeschaft, zoomede dat op de dagbladen, tijdschriften en verdere drukwerken en dat van advertentien.

Er zullen geene opcenten meer worden geheven.

De wet zal worden ingevoerd op den 1sten Januarij 1865.

— Men leest in de »Overijsselsche Courant", d.d. 15 dezer:

»Het classikaal bestuur van Zwolle heeft in zijne vergadering van den 14den dezer den predikant *J. G. van Rijn* provisioneel geschorst in zijne bediening en zijn ambt als Evangeliedienaar bij de Nederlandsche Hervormde Kerk.

»Heden stonden voor de Arrondissements-Regtbank alhier teregt E. N., landbouwer onder Wijhe, en diens huisvrouw T. v. d. M., ter zake dat zij op den 5 Junij 1863 door hunne dochter *Johanna Geertruida* aan den koopman *S. Cohen* hebben doen verkoopen 1/8 vat boter, waarin ongeveer 1½ Ned. pd. water aanwezig was. Na het hooren der getuigen, requireerde het Openbaar Min. tot schuldigverklaring van de beklaagden aan het bedriegen van den koopman in den aard van de koopmanschap en tot veroordeeling van hen tot eene cellulaire gevangenzetting de eerstgenoemde voor den tijd van 2 maanden en de 2de van 3 maanden: voorts ieder tot betaling eener geldboete van f 25 en solidair in de kosten."

— In den avond van 13 jl. is de Pruissische stad Ahaus, met uitzondering van 20 a 30 huizen, eene prooi der vlammen geworden. Meer dan 500 woningen zijn door het vuur vernield.

— Uit het »N. Dagblad" ontleent men het volgende:

Het is eene oude waarheid, dat niet altijd de gevangenis den tuchteling verbetert. Waar de geest des kwaads met hem den onzaligen dorpel overschrijdt, blijft die niet zelden zijn trouwe makker, hem volgende, waar meest ieder hem verlaat, in de maatschappij, waar hij terugkeerde, nadat de kerkerdeur zich voor hem weêr ontsloot.

Van die trouw is dezer dagen weêr een afdoend bewijs geleverd. Vijf jaren geleden maakte een zestienjarige boerenjongen zich schuldig aan diefstal jegens zijn meester. Op de misdaad volgde de regtvaardige straf. Na ontslag keerde hij naar Middelburg, zijne vroegere woonplaats, terug. Niemand wilde den ontslagen tuchteling in dienst nemen. Hij zwierf zonder dak en zonder brood, zonder arbeid voor zijne handen. Zijn oude meester meende al een regt Christelijk werk te doen, toen hij op herhaald verzoek, hem in zijne schuur eene schuilplaats voor den nacht aanbood. Wat er in de ziel van dien twintigjarige, met zulk een donker verleden achter, en zulk een donkere toekomst voor zich, is omgegaan weet niemand. Alleen dit: in dien nacht sloeg eensklaps de vlam uit het dak der tegen brandschade niet verzekerde schuur en legde dien met voorraad en al, in de asch.

Men nam hem op vermoeden van brandstichting gevangen. Het behoefde niet lang te duren, of van het vermoeden van schuld kwam men tot zekerheid. Hij legde eene volledige bekentenis af. Reeds in de gevangenis was het denkbeeld bij hem gerijpt, om, wanneer 't bij zijne terugkomst in de maatschappij hem tegenliep, wraak te nemen op den man, op wiens aanklagt hij vijf jaren in »'t kot" had gezucht. Hij zou den »rooijen haan" hem op het dak brengen.

De ellendige heeft woord gehouden aan zijn boozen geest. De schuur ligt tegen den grond, de oogst is verwoest, en weêr is de kerkerdeur achter hem digt gevallen.

Met het oog op deze sombere geschiedenis rijst bij ons weêr de oude vraag: Zou het dan werkelijk niet eens tijd worden, dat eenige welgezinden in den lande, zich eens lieten gelegen liggen aan 't lot van ontslagen tuchtelingen? In de gevangenis wordt gepredikt, wordt tot boete en berouw, tot bekeering en tot geloof vermaand, 't is ééne, 't zijn meerdere stemmen van Boven, die daar komen tot gevallenen, maar.... buiten den kerker, onder de menschen, in de achterbuurten, waar men de ontslagenen huisvesting verleent — daar worden andere stemmen vernomen; eene andere leer gepredikt, daar wordt de hand, die men arbeid onthoudt, geleid op den weg der misdaad....

Als er binnen de gevangenis al een enkel goed zaad is ontkiemd, 't wordt daar buiten dadelijk vertreden en verstikt.

Zeg niet, dat hij, die 't initiatief tot zoo'n patronaat zou nemen, weinig steun in den lande zou vinden. Wij weêrleggen dat beweren met een schitterend voorbeeld uit de jongste geschiedenis van den dag. Te Rotterdam »staat" een braaf predikant, een echt filantroop, Ds. *Walraven Francken Azn.* — zijn naam dient met eerbied genoemd te worden — die goede herder vroeg weinige dagen geleden bij advertentie in de dagbladen een dienst voor een meisje, dat eerstdaags uit de gevangenis ontslagen zou worden. Hij bleef, in zekeren zin zedelijk borg voor haar. Weinige dagen later kon hij in dezelfde bladen velen, zeer velen, dank zeggen voor hun betoonden goeden wil, om aan zijne bede gehoor te geven.

Hij kon haar echter slechts afstaan aan eene, bij wie ze reeds een herbergzaam dak en brood in ruil voor den arbeid harer handen heeft gevonden.

God alleen weet het, of die twintigjarige uit Middelburg, ware hij ook eens gevallen in zulke goede handen, zijne gedachte aan wraak niet had laten varen, of hij niet een beter, misschien nog een braaf man had kunnen worden.

De maatschappij stiet hem uit; de balling stond buiten haar en hij wreekte zich over die uitsluiting. 't Is nooit te vergeven of te vergoêlijken, maar 't behoeft niemand te verwonderen.

Zou zoo'n patronaat over ontslagen tuchtelingen nog lang uitblijven in een land, welks bevolking in elk opzigt »aussere Mission" stennende, toch ook reeds aanvankelijk toont te begrijpen, dat »innere Mission« zoo al niet meerdere, dan toch minstens dezelfde aanspraak heeft op de belangstelling en medewerking van Staat en individuën.

— Het dagblad »de Noord-Brabanter" wordt, zooals wij gemeld hebben, geregtelijk vervolgd, wegens een artikel betrekkelijk den aanslag op het leven van den Aartsbisschop *Zwijsen*.

De schrijver van dat artikel is de heer *van Logchem*, rustend pastoor te Arnhem.

— Ds. *Adama van Scheltema*, van Amsterdam, heeft te Groningen in de Pelstergasthuiskerk gesproken over het congres, onlangs te Hannover gehouden, over de afschaffing van sterken drank.

— In 't »Volksblad van 1 dezer leest men de volgende dichtregelen, naar aanleiding van *Rénan's* »vie de Jésus:

»*Rénan!* uw werk is schoon, aan schoons en stichtends
(rijk,
Te deerlijk echter sleept ge 't heilge soms door 't slijk.
Le fou côtrie ici l'homme inspiré (*) — wat woorden!
Geen smader, van wien we ooit ze onwaardiger nog hoorden.
Werk óm, *Rénan*, uw werk, verbeter en schrap uit.
Doe niet ons wijn, vermengd met vuilen zwadder drin-
ken,
Niet telkens »'s Menschenzoon" dus aan zich zelv' ont-
(zinken,
Of uw volheerlijk slot zal steeds als spottaal klinken —
Als hoon, 't verheffend woord, waarmeê gij 't bockdeel
(sluit."
U. J. D. Z.

(*) Dit wil in goed Hollandsch zeggen, dat de gek den geestdriftvollen mensch overvleugelt. Met andere woorden, dat men bij 't zien van dien mensch aan een krankzinnigen denkt. Evenwel is die uitdrukking lang de ergste niet uit *Rénans* geschrift.

— Men leest in den »Progrès":

De wijk Guillotière te Lyon verkeert nog onder den indruk van een verschrikkelijken moord, welke er verleden Zondag ten 4 ure, door zekeren *François Rey*, schoenmaker en portier, 45 jaren oud, op den persoon zijner vrouw, bleekster van beroep, werd gepleegd.

Deze ongelukkige vrouw, moeder van drie kinderen en nauwelijks 41 jaren oud, is door haren man, door zeven steken met een schoenmakersmes omgebragt.

Fraçois Rey gaf zich sedert langen tijd aan dronkenschap over; hij verwaarloosde zijn werk en wachtte tot dat de armoede aan zijne deur stond, om weder te arbeiden.

Een slecht vader, een slecht echtgenoot en een slecht werkman zijnde, bragt hij telkens wanorde en oneenigheden in zijn arm huisgezin. Men verhaalt dat hij drie jaren geleden, tengevolge van dronkenschap, met het hoofd op een stoof was gevallen en dat er sedert dien tijd eene zekere verwarring in zijne verstandsvermogens was ontstaan.

Op den dag der misdaad hield zijne vrouw zich aan den oever van de Rhône bezig met linnen te wasschen. *François Rey*, die zich van 's morgens af aan zijne noodlottige neiging had overgegeven, naderde haar en uitte doodsbedreigingen, welke maar al te spoedig zouden verwezenlijkt worden.

De vrouw, naar de huisselijke woning teruggekeerd, vroeg hem, naar men verzekert, 15 centimes om eenige levensmiddelen te koopen. Die vraag deed *Rey* woedend worden; hij deed zijne deur op het nachtslot en wierp zich als een wild dier op de ongelukkige.

De buren hoorden alstoen noodkreten, doch de deur was gesloten en het was hun onmogelijk hulp aan het slagtoffer te verleenen. Na de misdaad gepleegd te hebben, begaf zich de moordenaar naar den knecht, die op dat oogenblik met een soldaat in gesprek was, en zeide tot hem met de grootste koelbloedigheid: komt eens naar mijne vrouw zien, ik weet niet wat zij heeft.... Zij bloedt zeer hevig.

Zij voldeden aan zijn verzoek, doch bij het gezigt van het slagtoffer, hetwelk in haar bloed badende op de vloer uitgestrekt lag, zei de soldaat: »ongelukkige, gij hebt uwe vrouw vermoord."

Rey poogde geenszins dit te ontkennen, doch weldra zei hij: »Het is waar, ik heb ze vermoord, maar het is de eerste vrouw die ik in mijn leven gedood heb!"

Weldra werd de schuldige door de gewapende magt weggebragt; hij bood geen weêrstand, doch beklaagde zich alleen over de brutaliteit waarmêe men ten zijnen opzigte te werk ging.

(O diepe zee! o wijde plas,
Wat ligt er in uw golven,
Al menigeen bedolven,
Al menigeen bedolven.
Maar toch! hoe groot het aantal was,
Van hen die in den afgrond zonken,
Toch zijn er vrij wat meer verdronken
In 't klein jeneverglas.

O diepe zee! o wijde plas!
Wie in uw vloed moest sneven,
Weet, dat zijn dood en leven,
Toch in de hand des Heeren was!
Maar wie zegt, in wiens hand zij zonken,
Die zich in 't helsche vocht verdronken,
Van 't klein jeneverglas.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

Parijs. Hoe de Hervormde gemeente hier sedert 1852, dus in tien jaren tijds, is vooruitgegaan, blijkt uit het officiële verslag, dat daarvan is uitgegeven en waaruit men een kort overzigt mededeelt. Toen had zij niet meer dan 5 predikanten en 1 adjunct-prediker. Daarna heeft zij eerst 2, en vervolgens eenige jaren lang, ten gevolge van de milddadigheid van drie leden uit den kerkeraad, 5 hulppredikers gehad, van welke 1 voor de Duitschers. Thans is, ten gevolge van de insluiting der voorsteden van het oude Parijs binnen de hoofdstad, en de vorming van twee nieuwe plaatsen door het Gouvernement, het aantal predikanten tot 8 geklommen, bij welke men 1 adjunct-predikant en 4 hulppredikers, onder welke de Hoogduitsche begrepen is, voegen moet.

De gewigtigste gebeurtenis in dit tijdsverloop is de verdeeling der kerk in kerspellen. De zwarigheden, die daarbij voor den dag kwamen, zijn gelukkig alle te boven gekomen en sedert is een merkbare vooruitgang het gevolg geweest. Men heeft in alle kerkgebouwen Zondagscholen kunnen opgrigten; de behoeften der gemeenteleden worden beter gekend, en de omgang der leeraren met de gemeenteleden is gemakkelijker gemaakt. Drie aanhoorigheden, die van Belleville, Vincennes en Courbevoie, voltooijen deze organisatie, door welke de godsdienstoefeningen zeer zijn kunnen vermeerderd worden. De burgerlijke administratie zal de gemeente weldra met een nieuw kerkgebouw dat in aanbouw is, hebben begiftigd. Het zal ni[…] minder dan 1,200,000 frs. kosten.

De armenverzorging is tevens zeer verbeterd. In 18[…] had de gemeente 48 diakenen, thans 90. In 1852 konde[…] zij 48,000 fr. voor armen besteden; in 1862, 80,000 fr[…] Het aantal scholen waarin de gemeente hare armenkinde[…]ren doet onderwijzen, is van 4 tot 16 geklommen, en d[…] der leerlingen van 90 tot 180. Het werk van het patro[…]naat en dat van het gesticht voor oude mannen bewijzen[…] ook in andere opzigten de milddadigheid der kerk. D[…] meubelen voor dit laatste gesticht hebben 120.000 fran[…] gekost, die grootendeels door twee legaten gedekt zijn.

Er was een tijd, dat de Hervormde gemeente te Parij[…] slechts 4 scholen bezat; het oude consistorie had het aa[…]tal daarvan reeds op 16 gebragt; en onder het best[…] van den tegenwoordigen presbyterialen raad is het tot [...] geklommen en dit aantal wordt nog onvoldoende geacht[…] Jaarlijks wordt daarvoor thans 35.000 frs. besteed; [...] welke som de stad weleer 10,000 francs bijdroeg, tha[…] 20,000 francs.

In 1803 bedroegen de uitgaven voor de eeredienst en [...] scholen slechts 21,400 frs.; in 1852 waren zij gesteg[…] tot 58,000 frs. en in 1861 waren zij reeds tot 123,[…] frs. geklommen. Dagelijks nieuw zich voordoende b[…]hoeften zullen de uitgaven nog veel meer doen stijge[…] De voor de armen bestemde 80,000 francs zijn hieron[…] niet begrepen. Te zamen derhalve worden er jaarlij[…] ongeveer 200,000 francs voor de gemeente ontvangen [...] uitgegeven.

ENGELAND.

Londen. Te Leicester is eene ramp voorgevallen, [...] aan vier menschen het leven kostte. Een groenteman[…] veehoeder had een groote bewaarplaats of kuil onder [...] achterplaats van zijne woning doen graven en die rond[…] ingemetseld, ter bewaring van veevoeder; daarbij [...] geen andere toegang gelaten dan een vierkant gat [...] boven met een valluik. Hij gelastte een jongen, die [...] hem diende, om naar beneden te gaan en graan te hale[…] doch de knaap weigerde, waarop de man zelf langs [...] ladder neêrdaalde; doch pas op de tweede of derde sp[…] gekomen, viel hij dood neder. Zijne dochter, den [...] hoorende, snelde haren vader ter hulpe en viel onmidd[…]lijk insgelijks dood. De jongen, die steeds om hulp r[…] werd gehoord door een arbeider, die in de buurt [...] zijnen zwager aan het schoten was en dadelijk toe[…] Ook hij deelde het lot van vader en dochter. Een vi[…] persoon, die aan het werk was op dezelfde plaats [...] de derde zijn middagmaal nuttigde, volgde zijnen makke[…] verloor zijn leven op dezelfde wijze. Eindelijk (want dit [...] geschiedde in korten tijd) ontdekte men, dat de perso[…] beneden dood waren, en werd een vijfde persoon n[…] tijds verhinderd, om in den kuil te gaan. De vier on[…]lukkigen werden door middel van touwen opgehaald. [...] de verpestende lucht, welke zij medebragten, maakte [...] voor de geneesheeren, die inmiddels gehaald waren [...] worden, ondoenlijk er bij te blijven. Hunne hulp [...] trouwens overbodig.

— Ofschoon de Roomsche bevolking in Ierland [...] landverhuizing zeer is verminderd, lijdt het toch geen [...]genspraak, of het Protestantisme maakt er merkwaard[…] vorderingen. Een lid van het zendelinggenootschap [...] (episkopale) kerk van Ierland voor de provincie Connaug[…] schrijft daaromtrent onlangs:

»Clifden, waar vroeger slechts 30 Protestanten ware[…] telt er thans 300 en heeft eene school met 200 leerling[…] waarvan slechts 3 van geboorte Protestanten zijn. [...] Oughterard zijn van de 360 Protestanten vroeger bij [...] 200 Roomsch geweest; te Fully is eene school van [...] kinderen, waarvan slechts 12 van oorspronkelijk Pro[…]tantsche ouders zijn.

Van het eiland Innasturk zijn van de 104 inwoners [...] tot het Evangelie overgaan. Genoeg zij het aan te m[…]ken, dat toen, nu 15 jaar geleden, men zich in dit [...] deelte der provincie Connaught vestigde, men slechts [...] hoopje Protestanten en dertien kleine gemeenten aantr[…] thans bevinden er zich 57 bloeijende gemeenten. [...] waar komt dat aantal bekeerlingen, dat stellig nog [...] grooter zoude zijn, zoo niet velen, om aan de vervol[…]gen der Roomsche dweepzucht te ontkomen, hun [...] verlaten hadden? Men geeft voor, dat men de bekeer[…]gen koopen, helaas! al wilde men zulks, men zoude [...] niet kunnen doen. Al de fondsen ter onzer beschikk[…] zijn naauwelijks toereikend, om de geringe bezoldig[…] onzer agenten te betalen."

— Volgens een rapport van de »Children's Employm[…] Commission" bestaat in Engeland de gewoonte om de [...] der jongens, welke voor het schoorsteenvegersberoep w[…]den opgeleid, aan de knieën en elleboogen met pekel [...] te wrijven voor een heet vuur. Bij de discussiën in [...] Parlement over bedoeld rapport noemde Lord *Shaftesbu[…]* dit, en teregt, eene afschuwelijke wreedheid en onme[…]schelijkheid.

— Als amusant wordt aanbevolen de lezing van [...] verslag der jongste zitting van den gemeenteraad der Ci[…] Daarin werden besproken de gemaakte kosten voor [...] aan den Prins en de Prinses aangeboden bal. Men sch[…] ontevreden te zijn, dat er onder den belangrijken p[…] o. a. de navolgende uitgaven gevonden werden: f 900 [...] allerlei parfumerien, f 130 voor zeven ivoren haarborstel[…] f 60 voor het graveren op deze van het Prinselijk wape[…] f 60 voor schildpadden kammen, f 80 voor eau de Colog[…] f 60 voor reukfleschjes, f 300 voor twee porseleinen vaze[…] f 100 voor een dito kopje, f 900 voor een dessert-servie[…] f 8000 voor ander tafel-porselein. Men ziet hieruit, dat [...] geene kosten waren gespaard; dit is evenwel minder [...] betreuren dan het feit, dat er van al het porselein, en[…] niets te vinden was na afloop van het bal, maar dat all[…] was ontvreemd.

DUITSCHLAND.

— Een besluit der Beijersche Kamer, om de tractemen[…]ten van de bedienaren der godsdienst te verhoogen tot e[…] minimum van 700 fl. voor de Roomsche pastoors en [...] een minimum van 800 fl. voor de Protestantsche leeraars[…] wekt in sommige Catholieke kringen in Beijeren misnoe[…]gen. De Catholieke beklagen zich, dat, terwijl de bevol[…]king van Beijeren voor twee derden uit Roomschen en [...] slechts voor een derde uit Protestanten bestaat, van [...] geringswege voor de Roomschen niet genoeg gedaan wordt[…] De voorstanders van het Gouvernement brengen hiertegen[…] dat het budget voor de Roomsch-Catholieke eeredienst [...] 1,240,522 fl. bedraagt, en het budget voor de Protestant[…]sche eeredienst niet meer dan 433,623 fl.

— Uit Koppenhage meldt men, dat de Minister van Fi[…]nanciën verscheidene wetsvoordragten heeft ingediend [...] als eene, waarbij de apanage-gelden der erfprinses *Caro[…]line* op 42,000 r. d., die van Prins *Christiaan* van Dene[…]marken op 70,000 r. d. worden gebragt; een tot dekking [...] der reiskosten van Koning *George* der Hellenen op 50,000 [...] r. d. en een tot dekking der uitgaven door Prins *Christi[…]aan* gedaan, ter gelegenheid van het huwelijk van zijne [...] dochter Prinses *Alexandra* met den Prins *van Wallis*.

— Volgens officiële opgaven nopens den uitslag der jagt [...] in Moravie, zijn daar van 15 Januarij 1862 tot 15 Jan. [...] 1163 gedood: 449 edelherten, 610 damherten, 110 wilde [...] zwijnen; 10 korhoenders, 13,282 fazanten, 4911 reen, [...] 169,605 hazen, 143,520 patrijzen, 37,016 stuks ander wild, [...] 30,499 viervoetige roofdieren en 74,068 roofvogels. De [...] waarde van dat wild wordt begroot op fl 278,166.

LAATSTE BERIGTEN.

GRONINGEN, 16 Oct.

Tarwe.			
Oml.	1863	68 pd.	- 6.20.
—	—	70 pd.	f 6.60.
Old.	—	74 pd.	- 7.35.
—	—	68 pd.	- 6.05.
—	—	70 pd.	- 6.45.
Rogge.			
Inl.	1863	70 pd.	f 6.40.
—	—	66 pd.	- 5.80.
Buit.	—	68 pd.	- 5.90.
Boekweit.			
N. gr. Zand		62 pd.	- 4.85.
—		64 pd.	- 5.25.
N. Zwarte		62 pd.	- 4.80.
—		66 pd.	- 5.60.
N. Veen		64 pd.	- 5.10.
Gerst.			
N. W. 1863		52 pd.	- 3.95.
—		54 pd.	- 4.25.
Zomer 1862		54 pd.	- 0.00.
—		56 pd.	- 0.00.
N. K. 1862		58 pd.	- 0.00.
—		60 pd.	- 0.00.

Haver.			
Dikke	1863	44 pd.	- 3.15.
—		50 pd.	- 3.75.
W. V.	1863	36 pd.	- 2.50.
—		40 pd.	- 2.85.
Zw.	1863	38 pd.	- 2.65.
—		40 pd.	- 2.80.
O. V.		42 pd.	- 2.95.
Boonen.			
N. Paardeb.			f 4.00 a - 5.85.
Groene Erwt.			- 6.50 a - 6.75.
Graauwe dito			- 5.00 a - 7.00.
Zaden, enz.			
Koolzaad			- 10.00 a - 12.75.
Zomerzaad			- 8.00 a - 9.25.
G. Mosterdz.			- 9.50 a - 11.50.
Grove Gort			- 7.00 a - 8.25.
Parel-Gort			- 10.00 a - 13.00.
Raapolie per vat			- 39.00 a - 00.00.
Boter, 1e soort			- 00.00 a - 00.00.
—— 2e soort			- 00.00 a - 00.00.

Telegrafische depêches van heden

Weenen, 15 Oct. Onze Regering wil door eene leening 96 millioen aan zilvergeld aan de schatkist bezorgen.

Constantinopel. Rusland bouwt oorlogs-schepen in de Zwarte Zee en verklaart, dat het, als de Verhevene Porte, de Polen als oorlogvoerende partij erkent, dit als eene oorlogs-verklaring tegen Rusland zal aanmerken.

—

Men schrijft uit Japan, dat Taikoen, verlost van den dwang waaronder hij leefde, gunstig voor de Europeanen gestemd is.

EFFECTENBEURS TE AMSTERDAM.
16 Oct.

Nederland. — Werk. Schuld	$2^{1}/_{2}$ pCt.		$63^{1}/_{8}$
dito	4	»	$99^{7}/_{8}$
Oostenrijk. — Weener Metall.	5	»	$63^{1}/_{4}$
dito	$2^{1}/_{2}$	»	$32^{3}/_{8}$
dito Rente Amst.	5	»	$86^{1}/_{8}$
dito Nation. 1854	5	»	$68^{1}/_{4}$
Spanje. — Obl. uitg. sch.	$2^{1}/_{4}$	»	$48^{5}/_{8}$
dito Binnenl.	3	»	$51^{5}/_{8}$
Portugal. — Oblig. 1853.	3	»	$47^{3}/_{4}$
dito 1856/1860	3	»	$47^{5}/_{8}$
Rusland. — 1798 en 1816	5	»	$102^{1}/_{8}$
dito 6e serie	5	»	90
dito 1860	$4^{1}/_{2}$	»	$91^{1}/_{8}$
dito negot. 1862	5		$89^{5}/_{8}$

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.
16 Oct.

Tarwe onveranderd; 132 pd. bonte Poolsche tarwe f 285. — 122 pd. Pruissische rogge f 182, 124 pd. Pruissische rogge f 186. — Boekweit slap.

LEEUWARDEN, 16 Oct.

Tarwe. Per mud.			***Boonen.*** Per mud.
76 kilo	witte	f 7.60	Duiveboonen f 6.50
73 »	»	- 7.00	Paardeboonen f 5 50.
75 »	roode	- 7.50	Tuinboonen f 5-50.
Garst. Per mud.			***N. Koolzaad.***
60 kilo	winter	f 4 60	f 13.00 tot f 00 00 á f —
55 »	»	f 3 95	***Lijnzaad.***
			f 12.00 a f 0.00
Haver. Per mud			***Kanariezaad.***
48 kilo	brouw	f 3.20	f 9 00 tot f 00 00
45 »	dito	- 2.90	***Boter*** Per $^{1}/_{4}$ ton f 47.00
42 »	voer	- 2.60	***N. Kaas***
40 »	zwarte	- 0 00	Canter f 29 60

ZWOLLE, 16 Oct.

Tarwe	f 9.12	Aardappelen. .	f 2,17
id. (ruwarige)	» 0.00	Boter per N. pd.	» 1,07
Rogge	» 7.25	id. per 20 N. pd.	» 23,00
Boekweit	» 6,15		

ASSEN, 16 Oct.

Z. M. heeft aan Mr. *J. Meder*, met ingang van 15 Nov. a.s., eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van Griffier bij het Kantongeregt te Groningen, en ter zijner vervanging, mede met ingang van 15 Nov. a.s., tot die functien benoemd Mr. *F. L. van Sonsbeeck*, thans Griffier bij het Kantongeregt te Onderdendam.

— De Officier van Justitie, de Regter-Commissaris en een der beëedigde klerken bij de Regtbank alhier, hebben zich in den vroegen morgen van heden op reis begeven naar Ruinerwold, ten einde onderzoek te doen naar de oorzaak, die den dood heeft ten gevolge gehad van een persoon, zeer plotseling aldaar overleden. In een volgend nummer hopen wij daarvan omstandiger mededeeling te kunnen geven.

— Te 's Hage — zegt de Haagsche correspondent der Groninger Courant — liep dezer dagen (het hoogstwaarschijnlijk ongegrond) gerucht, dat de Ministers van Buitenlandsche Zaken en Marine zouden aftreden, ter zake van het te hoog bedrag der budgets hunner Departementen.

— Ter gelegenheid der opening van den staats-spoorweg Harlingen-Leeuwarden, is een buitengewoon nommer van de „Friesche Courant" verschenen. Het is omgeven door een rooden rand en voor een groot deel gevuld met artikelen op deze gebeurtenis toepasselijk. Men merkt daaronder op een gedicht en een stuk in proza in het Friesche dialect gesteld.

Waarom een *rooden* rand?

— Te Amsterdam was de opbrengst der collecte voor het Nationaal gedenkteeken gemiddeld $3^{1}/_{2}$ cent per hoofd.

Uit Amersfoort schrijft men, dat de aldaar gehouden collecte voor het Nationaal gedenkteeken f 325 heeft opgebragt.

Te Vlissingen zal eene circulaire en een gesloten bus voor het gedenkteeken van 1813 worden rondgezonden.

— Te Deventer is voor de Monnmenten gecollecteerd f 295. ongeveer $1^{1}/_{2}$ cent per ziel.

— Op 14 jl. hield de Raad der stad Amsterdam eene zitting, waarin ook ter sprake kwamen de Novemberfeesten.

De Voorzitter zeide, dat B. en W. van oordeel waren, dat, ter viering van den 50sten verjaardag der herkrijging van Neêrlands onafhankelijkheid, de dag van Zondag 15 November bestemd kon worden tot godsdienstige viering en tot huisselijke vreugde, en Maandag 16 November tot openbare volksvermaken, met het uitsteken der vlaggen en illuminatie 's avonds, en dat B. en W. een crediet verlangden van f 10.000 ter bestrijding van de kosten, om later het bedrag der uitgaven te regelen. Spr. zegt, dat den 15 November voor Amsterdam de meest geschikte dag is daar in 1813 op dien dag Amsterdam het tooneel is geweest van de eerste gebeurtenissen, die tot de gezegende omwenteling aanleiding gaven: voorts zeide hij, dat de wijze der viering van het feest door de ingezetenen aan deze bleef overgelaten.

De heer *Heshuysen* vroeg, waarom de 17 ook niet te Amsterdam, even als te 's Hage, tot den feestdag werd bestemd; waarop de Voorzitter antwoordde, dat de 15 voor Amsterdam de gewigtigste dag is.

Op de vraag van den heer *Momma*, of de som van f 10.000 voldoende was, werd door den Voorzitter bevestigend geantwoord.

De heer *Mendes* wenscht te weten, of de Burgemeester voornemens was op den 16 November geen beurs te doen houden.

De Voorzitter zeide, dat het initiatief hiertoe niet zou uitgaan van B. en W., maar deze, indien de handel de sluiting der beurs dien dag verlangde, er geen bezwaar tegen zouden hebben.

De heer *de Vries* keurde de keuze van den 15 en 16 voor de Amsterdamsche feesten goed, daar den 17den te 's Hage een nationaal feest wordt gevierd, namelijk het leggen van den eersten steen voor het daar op te rigten monument.

Door den Voorzitter werd aangevoerd, dat deze omstandigheid niet bij hem als argument heeft gegolden.

De heer *van Lennep* oordeelde, dat op Zondag, bij de godsdienstige viering, tevens de vlaggen van de openbare gebouwen kunnen wapperen.

De Voorzitter antwoordde, dat hiertegen geen bezwaar bestond.

Na deze beraadslaging werd aan B. en W. het verlangde crediet verleend.

— Men leest in de „Kerkelijke Courant."

„Blijkens de officiële mededeeling van den Secretaris der Algemeene Synode, kan ten aanzien der godsdienstige viering van den Nationalen gedenkdag, 17 November e.k., nadere inlichting worden te gemoet gezien. De Synodale aanschrijving, die aan sommige gemeenten reeds geworden is, moet derhalve voorloopig als niet ontvangen worden beschouwd. Er is een conflict gerezen tusschen de N. H. Kerk en de Hoofdcommissie voor de oprigting van een Nationaal Monument. De eerste heeft aan de laatste van haar voornemen doen blijken, om den Zondag, die den gedenkdag vooraf ging, voor de godsdienstige viering te bestemmen. De Synode heeft zelfs de Hoofdcommissie uitgenoodigd daar genoegen meê te nemen; maar de laatste heeft dat niet gedaan, en daarentegen besloten, om den Koning te verzoeken, de onderscheidene Kerkbesturen te vragen, om een bid- en dankstond te doen houden op den dag zelven.

Zoo althans wordt de zaak door de dagbladen medegedeeld.

De uitkomst zal leeren, wat in dezen door den Koning besloten is, maar wij hadden 't van de Hoofdcommissie verstandiger geacht, wanneer zij zich had vereenigd met het plan van de Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk. De verdienste van het initiatief was voor haar verloren gegaan; maar zij had vermeden, wat nu onvermijdelijk is, namelijk, dat òf de Koning haar verzoek niet inwilligt, òf dat de Synode der Nederl. Hervormde Kerk eerbiedig bezwaar maakt tegen het Koninklijk verzoek, òf dat de Synode een wettig genomen besluit buiten werking stelt, wijl dat haar van 's Koningswege wordt gevraagd. De beide laatste gevallen zijn, bij de tegenwoordige verhouding van Kerk en Staat, minder wenschelijk, en het eerste, dat namelijk de Koning aan 't verzoek der Hoofdcommissie niet voldoet, zou den leden der commissie allezins onwelkom zijn. Men heeft dus ten slotte den Koning in een minder aangename positie gebragt."

† **Oude Pekela**, 13 Oct. Gisteren is men te Nieuwe Pekela en heden te Oude Pekela begonnen met de door deze aanzienlijke plaats zoo lang verschovene legging van den straatweg; de wegruiming van een twintigtal battens draagt ook veel bij tot verbetering, terwijl de aansluiting aan den kunstweg te Veendam weldra zal plaats hebben; algemeen verblijdt men zich over een en ander.

† **Oosterwolde**, 15 Oct. Ten bewijze, dat het vuurwerk, afgestoken ter gelegenheid der *spoorweg-inwijding*, buitengewoon effect heeft gedaan, kunnen wij van hier berigten, dat men in dit dorp, zijnde p. m. eene distantie van 10 uur, de vuurbollen en vuurpijlen duidelijk in de lucht heeft zien zweven. Voorzeker een doorslaand bewijs, dat het vuurwerk uitstekend is geweest.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

† **Hardenberg**, 14 Oct. Als blijk van achting en liefde, zijn Ds. *W. H. Krijt* alhier, na Z.Eerw. bedanken voor het beroep naar Abcoude, onderscheidene keurige geschenken aangeboden; terwijl in eene gisteren gehoudene vergadering van kerkvoogden en notabele, besloten is het tractement van Z.Eerw. met f 200 te verhoogen en op f 1200 te brengen.

—

— Bij het te Groningen gehouden najaars-examen zijn de navolgende acten van bekwaamheid uitgereikt:

Voor hoofdonderwijzer 6, voor de wiskunde, volgens art. 1. aan 3, — voor het teekenen 5, — voor het Engelsch, volgens art. 1, 4, — voor het Fransch, volgens art. 1, 9, — voor 't Hoogduitsch, volgens art. 1, 5, — en 1 voor de handwerken.

RAADSVERGADERINGEN.

MEPPEL, 14 Oct. De Voorzitter opent de vergadering.

Tegenwoordig 10 leden.

Afwezig de hh. *Semler*, *Roelink* en *Robaard*.

De Secretaris leest de notulen der beide vorige vergaderingen, die achtereenvolgens worden goedgekeurd.

De Voorzitter stelt daarop aan de orde:

A. Een brief van Burgomeester en Wethouders over de begrafenisregten, geleidende eene resolutie van HH. Ged. Staten van Drenthe, met eene memorie van aanmerkingen op dit punt vroeger genomen en eene nieuwe concept-verordening van heffing en invordering, alsmede een concept-besluit van magtiging aan B. en W. tot verkoop van graven en grafkelders.

De heer *Roelink* komt inmiddels ter vergadering en neemt zitting.

Na verschillende discussiën wordt, op voorstel van de heeren *de Jonge* en *de Vries*, met algemeene stemmen besloten, om de begrafenisregten voor ieder lijk te bepalen op *f* 4 boven en *f* 2 beneden de 5 jaren, terwijl daarna met algemeene stemmen de verschillende concept-besluiten worden aangenomen.

B. Een brief van B. en W., geleidende eene resolutie van HH. Ged. Staten, met eene memorie van aanmerkingen op de in het voorjaar ingezonden schoolregeling, benevens eene concept-regeling in overeenstemming met de door Gedep. Staten gemaakte aanmerkingen.

Na vele en langdurige discussiën wordt de gewijzigde schoolregeling met algemeene stemmen aangenomen, nadat op voorstel van den heer *de Jonge*, ondersteund door den heer *Roelink*, de schoolgelden zijn bepaald: voor de eerste betalende school *f* 12 en *f* 10, voor de tweede betalende school en in de Oosterboer *f* 6 en *f* 5, en voor de Aanvangschool *f* 5 en *f* 4, terwijl deze verordening of regeling slechts voor één jaar is vastgesteld, omdat door deze verordening meer kinderen tot de betalende zullen behooren en door vergrooting van een der schoolgebouwen, slechts in Meppel drie scholen zullen benoodigd zijn.

C. Een brief van B. en W., geleidende nieuwe ontwerpen van verordening tot heffing en invordering van plaatselijke belastingen op de dranken en restitutie bij uitvoer, ook van chemicaliën en reukwaters, in overeenstemming met de aanmerkingen door Ged. Staten daarop gemaakt.

Zij stellen voor, om de verordening te maken zoo als die voor Assen is goedgekeurd.

De heer *Frankfort* wil de zaak aanhouden en dezelve weder stellen in handen eener Commissie.

Na eenige discussiën worden de concept-verordeningen in zijn geheel aangenomen met 9 tegen 1 stem, die van den heer *Tonckens*, terwijl de heer *Nijsingh* zich buiten stemming houdt, omdat hij vroeger in de zaak der chemisten had geadviseerd en gerequesteerd.

[illegible] over het *al* of *niet* doen voortwerken in den winter, zonder de juist bepaalde som door den Raad aangewezen ad *f* 600 te overschrijden, terwijl het bestuur voorstelt, om naar 't beste weten in dezen te mogen handelen.

De beschouwingen van het Burgerlijk armbestuur, leiden wel tot het doen voortwerken, maar in beperkten zin, terwijl die beschouwingen tot een geheel ander doel leiden, dan tot werkverschaffing in 't algemeen.

Ten slotte worden de stukken gerenvoijeerd aan B. en W., om den Raad in dezen binnen 8 dagen te dienen van voorlichting.

Daarna wordt deze openbare vergadering verdaagd, om het vergevorderde uur, tot 21 Oct. a.s. en deze gesloten.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

14 Oct. A. K. te Maten, wegens het iemand opzettelijk met harde ligchamen werpen, veroord. tot f 4 boete. — J. J. de J., huisvrouw van K. T. de V., te Schoonoord, wegens laster, als niet wettig bewezen, vrijgesproken. — G. W. te Vollenhove, wegens het toebrengen van stooten aan een bedienend beambte en wegens beleediging met woorden van een bedienend beambte in de waarneming zijner bediening, veroordeeld tot 15 dagen cell. gevang. en f 8 boete. — J. H. L. te Nieuw-Schoonebeek, wegens beleediging met woorden van een bedienend beambte veroord. tot f 8 boete. — J. K. en L. T., Wed. H. B, te Diever, wegens diefstal en medepligtigheid daaraan, gepleegd onder verzachtende omstandigheden, veroord. ieder tot 8 dagen cell. gevang. — W. S. te Exloerveen, en J. H. te Westerbork, wegens moedwillige mishandeling, onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld de 1e tot 8 dagen cell. gev. en de 2e tot f 8 boete. — J. K. te Ruinen, bij verstek, wegens invoer in Drenthe van rundvee, zonder gezondheidsbiljet, veroordeeld tot f 25 boete. — A. W. R. en H. J. K. te Ruinerwold, wegens hetzelfde misdrijf, veroordeeld ieder tot f 1 boete, als zijnde gepleegd onder verzachtende omstandigheden. — G. H. L. te Nieuwschoonebeek, wegens beleediging van een bedienend beambte, veroordeeld tot f 8 boete. — J. P. v. E. te Vollenhove, wegens rebellie en beleediging en verwonding van een bedienend beambte, onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot 3 maanden cell. gev. en f 8 boete. — J. P. te Onstwedde, wegens moedwillige mishandeling, onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot f 1 boete.

Kantongeregt te Assen.

16 Oct. Veroordeeld: C. de B. te Veenhuizen, wegens enkelen diefstal van veldvruchten, tot 6 dagen gevangenisstraf; — J. S., huisvrouw van H. G., te Assen, wegens hetzelfde feit, onder verkleinende omstandigheden gepleegd, tot 2 dagen gevangenisstraf; — E. J. en E. D. te Assen, wegens het zijn in beschonken toestand op den publieken weg te Assen, ieder tot eene geldboete van f 1 en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag; — J. J., J. H., H. K., J. H. V. en B. S. te Nieuw-Amsterdam (Emmen), wegens het niet onverwijld verlaten van eene tapperij op den voor sluiting bepaalden tijd, ieder tot eene geldboete van f 3—, en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag; — H. K. te Ter Apel, wegens het laten loopen van vee op eens anders in den oogst staanden grond, tot eene geldboete van f 3—.

INGEZONDEN STUKKEN.

Zal de Graaf *van Heiden Reinestein* zoo zonder slag of stoot herkozen worden? Is zijn Staatkundig leven (van zijn bijzonder leven spreken wij niet) zoo onberispelijk, zoo verdienstelijk, dat het zelfs de vraag niet toelaat, of er ook iemand anders is, die Drenthe voor de helft beter *en waardiger zou kunnen vertegenwoordigen?*

Wij zouden het bijna gelooven uit de stilte, die er ten aanzien dezer verkiezing (herkiezing, zeggen velen,) heerscht binnen de landpalen van het oude landschap.

Die stilte is ergerlijk en schadelijk.

Ergerlijk, omdat zij aantoont, dat het constitutioneel leven in onze Provincie geheel slaapt, of liever nog niet wakker is geweest.

Was de heer *van Heiden* een verdienstelijk Kamerlid; des neen, degene, die zich met zijne Staatkundige rigting niet kunnen vereenigen, moesten zich doen hooren, en werken, om hem te doen vervangen door iemand, die naar hunne inzigten betere beginselen aankleefde.

Schadelijk, omdat, wanneer de verkiezing van den heer *van Heiden* steeds stilzwijgend aangenomen wordt, deze zich al ligt zal beschouwen als voor zijn leven op het lidmaatschap der Tweede Kamer geabonneerd; hij zal inzien, dat, wat hij ook doet en hoe hij ook stemt, zijne kiezers daarvan geene nota nemen, en zijn naam steeds dommelende en slapende in de stembus werpen.

Wat kan hiervan het gevolg worden?

Dat de heer *van Heiden* de gedachte aan de kiezers en de herkiezing geheel laat varen en zijn hoogstgewigtig ambt waarneemt, evenals een ontvanger, die geen controleur of directeur, een scholier, die geen meester, een knecht, die geen heer heeft.

Daarom, kiezers van Drenthe! geeft teekenen van leven, al is het ook gering! Gaat een weinig ter schole bij uwe mede-kiezers in Friesland! Houdt bijeenkomsten! Onderzoekt, wie de heer *van Heiden* is, wat hij deed, hoe hij in zijne betrekking handelde.

Zie om u, of gij geen ander vindt, dien gij zijn mandaat liever zoudt toevertrouwen!

Welligt komen wij in een volgend nummer hierop terug.

B.

JAGT.

—

Een jager uit Assen stelt in het vorig nummer eenige middelen voor, ten einde te bewerken, dat het thans zoo arme jagtveld weder met hazen en patrijzen bevolkt worde.

Wij zijn hartstogtelijke bewonderaars van het edele jagtvermaak, hoewel geene beoefenaars, en wij begrijpen ten volle, dat, wanneer er sprake van de jagt is, men zelfs niet moet stilstaan bij andere belangen of de genoegens van andere menschen. Landbouw en nijverheid moeten daaraan blijmoedig offers brengen. Wel zijn sommigen kleingeestig genoeg, om te beweren, dat de jagt eigenlijk geen nut hoegenaamd aanbrengt, dat de kosten daaraan besteed, al zeer improductief zijn, dat b.v. om 150 jagers in deze Provincie de overige 80,000 á 90,000 inwoners van dit gewest zich belemmeringen en onaangenaamheden moeten getroosten, en dat de vossen, behalve op het punt van kippen en eenden, minder schade aan den landbouw doen, dan de hazen. Deze en meer andere dergelijke redeneringen zijn niet waard, dat wij er op antwoorden. Wij roepen uit volle overtuiging: leve de jagt! deze moet door alle mogelijke middelen in het leven niet alleen, maar ook in bloei en eere gehouden worden.

De maatregelen, door den jager uit Assen voorgesteld, zijn dan ook slechts halve maatregelen, die het kwaad een weinig tegengaan, maar niet genezen.

Kruisbungels! Wat helpen ze? de honden verliezen ze, zij wennen daaraan, ze kunnen afgedaan worden. Neen, ik zou voorstellen, om aan alle honden, behalve aan de jagt-, herders- en bedrijfhonden, in eens weg, een voorpoot te doen afnemen: zoodanige maatregel is afdoende, eenvoudig en ligt te controleren.

Premiën op het dooden van schadelijk gedierte! gekheid! Men hangt er dan van af, of er bij dezen en genen

liefhebberij bestaat, om de premien te verdienen, die, wij kennen onze Staten-Generaal te goed, ook altijd veel te klein zouden blijven in evenredigheid tot het belang der zaak. Neen! wij zouden bij de wet het wild willen stellen onder de hoede van de dorpen en de gehuchten, zoodat, wanneer een haas of een patrijs anders dan door 's jagers lood dit tranendal verliet, de inwoners dier dorpen en gehuchten, in wier gebied dit plaats had, daarvoor aansprakelijk en boetvallig waren. De boete zou dan natuurlijk moeten opklimmen, hoe vaker de misdaad plaats greep. Voor de eerste keer b.v. dat bewijsbaar een haas door een vos of ander ondier of op eene andere wijze was gedood, zou men van de inwoners van het betrokken dorp of gehucht f 50-- boete kunnen eischen, voor de tweede keer f 300--, voor de derde keer f 1000--, enz.; zoo het bleek, dat boeten niet hielpen, zou men b.v. de tiende man uit dat dorp of gehucht, bij loting aan te wijzen, aan den lijve kunnen straffen. Zoo deze maatregelen in eene geheele gemeente bleken het gewenschte effect niet binnen een bepaalden tijd uit te werken, zou men zoodanige gemeente in den persoon van den burgemeester, ten exempel van anderen, en ter discretie der jagers, kunnen doen straffen.

Nog andere goede maatregelen zouden er kunnen genomen worden, b.v. men zou de boeren kunnen opleggen, om 's winters op de velden hooi voor de hazen en haver voor de patrijzen te strooijen, in genoegzame hoeveelheid, om in den werp- en broeitijd te zorgen, dat op een kwartier in den omtrek, om de nesten, onafgebroken rust en stilte heerschten, en dat het water verhinderd werd, door het zetten van suffisante dammen, om de nesten te bevochtigen en het kostbare leven der hoopvolle jeugd in gevaar te brengen.

Er is stellig nog veel meer goeds in te voeren, maar wij hebben slechts algemeene denkbeelden willen aangeven, om het kwaad spoedig en door goede en afdoende middelen te helpen. Een ander moge ze meer uitwerken.

X. en Z.

Eenige belangstellende ouders vragen, of 't gerucht waar is, dat het Dagelijksch Bestuur geen plan heeft, oproeping te doen van sollicitanten naar de vacante hulponderwijzers-betrekking in een der hoofdscholen dezer gemeente?

Eene hulponderwijzers-betrekking, waaraan een tractement van f 300-- verbonden is (de vertrokkene heeft het althans genoten) behoeft toch maar zoo niet aan d'eerste, de beste, weggegeven te worden. Hoe meer solicitanten, zooveel te ruimer keus.

Men zal toch niet van oordeel zijn, dat een der hier aanwezige kweekelingen, pas den hulponderwijzers-rang verkregen hebbende, aanspraak op genoemde betrekking heeft, boven anderen!

't Is waar, hij heeft, bij gebrek aan een hulponderwijzer, geassisteerd, maar heeft daarvoor ook, naar we meenen, een tijd lang f 2.50 per week uit de gemeentekas getrokken; terwijl een ander, die ook heeft geassisteerd, daarvoor niets mogt ontvangen.

Men zal ons tegenwerpen, dat hij een uur moest loopen, om tot assistentie te verstrekken.

Dat is wel waar; maar hoe lang had hij dat vóór dien tijd al reeds gedaan, en dat geheel vrijwillig?

Op de Smilde zijn vier scholen. Als nu de kweekelingen eens in 't hoofd kregen, om, gelijk hij gedaan heeft, bij hunnen onderwijzer weg te loopen naar een ander, zou hun dat aanspraak geven, om, als ze bij gebrek van een hulponderwijzer meer dan gewoonlijk assisteerden, hun verren loop betaald te krijgen? Wij gelooven het niet, en verwachten ook van 't Dagelijksch Bestuur en van al de leden van den Raad, door wie, zoo we meenen, de benoeming geschiedt, dat ze daarom bedoelden kweekeling, of liever hulponderwijzer, niet zullen voortrekken.

Wij kunnen het ook volstrekt niet inzien, dat een zoo door en door bij de kinderen bekende hulponderwijzer de voorkeur moet verdienen en zoo sterk is aan te bevelen. Wij zijn juist van een tegengesteld gevoelen; de redenen zijn gemakkelijk te gissen.

Wij achten het dus allezins wenschelijk, dat er eene oproeping van sollicitanten geschiede, opdat elk, die genegen is, zich kan aangeven, en uit eene ruime keus, zoo mogelijk, eene **g o e d e** keus kan gedaan worden.

Smilde, 16 Oct.

Eenige belanghebbende ouders.

Advertentien.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, na een langdurig doch geduldig lijden, onze beminde vader HENDRIK WIGCHERING, in den ouderdom van 69 jaren en ruim 4 maanden.

Borger den 12 October 1863.

W. M. WIGCHERING,
mede namens mijne Zusters en behuwd-Broeders.

Eenige kennisgeving.

NATIONALE LEVENSVERZEKERING-BANK.

Goedgekeurd door Z. M. den Koning, gevestigd te ROTTERDAM, Oppert, No. 18.

VOLTEEKEND WAARBORG-KAPITAAL

een millioen gulden.

COMMISSARISSEN:
D. BLANKENHEYM, JOOST VAN VOLLENHOVEN, R. H. NIERSTRASZ, Mr. T. M. C. ASSER, Mr. P. P. VAN BOSSE, J. D. FRANSEN VAN DE PUTTE, Jonkhr. Mr. P. J. J. VAN EYSINGA, Mr. J. U. DE KEMPENAER.

DIRECTIE:
Mr. W. SIEWERTSZ VAN REESEMA, Directeur.
S. VAN DER HELD Wz., Administrateur.

Spaarkas- en uitzet-verzekeringen voor Kinderen. — Verzekeringen tot voorziening in plaatsvervanging bij de Militie. — Pensioen-verzekeringen voor Weduwen en Weezen. — Kapitaal- en Rente-verzekering voor den ouden dag, betaalbaar op zekeren leeftijd of *bij vroeger overlijden.* — Verzekeringen voor naar de Koloniën vertrekkenden, en op het leven van Zeevarenden. — Verzekeringen van klein bedrag, tot dekking van kosten van laatste ziekte, Begrafenis, enz.

Dadelijk ingaand regt op 25 percent aandeel in de winst.

Inlichtingen zijn te verkrijgen en Prospectussen *kosteloos* te bekomen bij de Directie en de Heeren Agenten en Correspondenten in de navolgende gemeenten der Provincie

Drenthe:

Assen, J. BOER. ***Dwingelo***, T. C. G. VAN MOTMAN. ***Gasselternijeveen***, H. ADAMS. ***Meppel***, JACOB DE JONGE, Jzn. ***Veenhuizen***, A. G. J. HENDRIKS. ***Zuidlaren***, J. HESSELS.

A g e n t e n worden gevraagd in die Gemeenten der Provincie, waar de BANK nog niet vertegenwoordigd wordt. — *Brieven franco.*

Hulponderwijzers,

genegen om te worden geplaatst aan het hoofd der SCHOOL te ***LIEVEREN***, op ***f 175***--, of te ***STEENBERGEN*** op ***f 150***--, worden verzocht zich vóór 25 Oct. e.k. aan te melden bij den BURGEMEESTER van Roden.

Onderwijs.

Zij, die wenschen mede te dingen naar de VACANTE BETREKKING van **HOOFDONDERWIJZER** in de openbare School te ***KOLDERVEEN***, gemeente Nijeveen, worden verzocht zich vóór den 5den November a.s. bij franco brieven bij den BURGEMEESTER dier Gemeente aan te melden.

De voordeelen, aan die betrekking verbonden, zijn eene jaarwedde van ***f 400.00***, en het genot van vrije WONING en TUIN.

LINNEN VAN ZUIVER VLAS,

van de beste qualiteiten, door de natuur gebleekt, is, in verschillende soorten en breedten, te bekomen bij den fabriekant

C. G. BREMER te Assen.

Stalen en ***prijsopgave*** kunnen op aanvrage worden verkregen.

PUIK BEST

BLOEM VAN TARWEMEEL,

No. 0, de honderd Ned. ponden f 18.00.
Best ***DROOG SPEK***, het pond . . .28.
GEDROOGDE HAMMEN, het pond . . .23.
bij P. J. ANDREAE,
aan den Cingel te Assen.

ROZIJN-AZIJNFABRIEK

DRUIVETROS.

Ondergeteekende berigt aan hare geëerde Begunstigers, dat zij van af heden hare **AZIJNFABRIEK *DE DRUIVETROS***, in de Pelsterstraat, F No. 3, heeft ***overgedragen*** aan den Heer ***J. S. HUISINGA.***

Bedankende voor het vertrouwen, haren Echtgenoot en haar geschonken, beveelt zij haren opvolger minzaam aan.

Groningen den 15 October 1863.

Wed. F. E. N. PENNINGA.

Ingevolge bovenstaande, beveelt ondergeteekende zich in de welwillendheid van zijne geëerde Stad- en Landgenooten aan.

J. S. HUISINGA.

Op Woensdag 21 October e.k., 's morgens te 9 uur, ten huize van den Heer C. VAN GORCUM BRAAKSMA te Assen,

PUBLIEKE VERKOOP
van
Huismeubelen,

ten verzoeke van en behoorende aan de Erven van wijlen den Heer A. H. BRAAKSMA.

Notaris Mr. H. VAN LIER.

Provincie Drenthe.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 2 November 1863, des middags ten 12 ure, zal onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Drenthe, of bij zijne afwezigheid, door een der LEDEN van Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den HOOFDINGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT in het derde District, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te Assen, worden **AANBESTEED:**

Het uitvoeren van eenige vernieuwingen en herstellingen, mitsgaders het driejarig onderhoud van het vereenigd HUIS VAN ARREST en JUSTITIE te Assen, van en met den 1sten Januarij 1864 tot en met den laatsten December 1866.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens art. 58 § 372 der Algemeene Regelen en Bepalingen.

Het Bestek ligt ter lezing aan het Lokaal van het Ministerie van Justitie, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Drenthe te Assen, en op alle zoodanige plaatsen, waar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing worden gelegd.

Drie dagen vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur KOCK en den Ingenieur DE QUARTEL, beiden te Assen.

Assen den 8 October 1863.

De Commissaris des Konings in de Provincie Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BRABENDER'S VERBETERDE ALIZARIN-INKT

is volkomen vrij van zuren, zoodat de Stalen Pennen er niet door worden aangedaan, zij vloeit gemakkelijk uit de pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere Inktsoorten en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Zij verdikt niet, noch in de Pen, noch in den Inktkoker en beschimmelt nooit.

Ondanks hare vloeibaarheid is deze Alizarin-Inkt tevens to[t] Copiëer-Inkt uitmuntend geschikt.

Prijs 60, 40, 30 en 20 Cents het glazen Tonnetje.

ROODE EN BLAAUWE INKT,

brillant van kleur en goed vloeibaar, het Fleschje 20 Cents.

De zoo gezochte *GILLOTT'S CORRESPONDENTIE PENNEN* No. 382, No. 417 en No. 0118, in 1/4 gros-doosje gepakt, zijn weder voorhanden.

VERKOOPHUIS te *Amsterdam*.

Assen, H. P. A. van Gorcum. — Coevorden, C. J. v[an] der Scheer. — Dedemsvaart H. L. van der Vecht. — Gorredijk, S. G. Zwart. — Hoogeveen, Jan van [de] Wolde Jr. — Oldemarkt, van der Wenden. — Stee[n]wijk, K. Timmerman. — Meppel, P. Lagro. — En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN van 8—16 Oct. Ondertrouwd en gehuwd: geene. — Geboren: Maria Geertruida, ouders Derk Mulder en Hendert[je] Johanna Ruberg; Jan, ouders Jan Bakker en Jantien Boelens. — Overleden: Pieter Doek, 1 j., 2 m. en 11 d.; Johannes Jacob Vermeer, 1 j. en ruim 1 maand; Gerrit Stuvel, 37 j. en bijna 1 mnd.; voorts een levenloos aangegeven kind van 't mannelijk geslacht van Anne Kremer en Johanna Copmeinders, en een levenloos kind van 't vrouw. gesl. van Gradus Lubbers en Bernardi[na] Johanna Konijnenburg.

MEPPEL van 8—16 Oct. Ondertrouwd: geene. — Gehuwd: [...] van Dijk en R. Vennik. — Bevallen: H. Jansen, geb. Voor[t]kamp, van z.; H. van Veen, geb. Schaap, van d.; J. Bouwman, geb. Welink, van z.; N. Engels, geb. Sterken, van d.; G. Do[...]man, geb. Kuikstra, van z.; G. van Heerde, geb. Schuuring, [van] z. — Overleden: Grietje Hoffschlag, 2 j. en 2 m.; Hendrik Ekst[...] 47 j. en 7 m., echtgen. van H. Mastenbroek.

GASSELTE van 7—15 Oct. Geboren: Klaassina, d. v. Jurri[en] Bos en Willemtje Snijder; Jan, z. van Roelof Hovingh Wiche[rs] en Lammechien Hogen Esch; Albert, z. v. Pieter van der Sche[er] en Seichien Jobing. — Gehuwd: geene. — Overleden: Willem[...] Salomons, 70 j., echtg. van Salomon Willems Salomons.

MARKTBERIGTEN.

ASSEN, 15 Oct. Rogge f 6.75 a f 7.20. Boekweit f 4.10 [a] f 5.00. Aardappelen f » 85 a f 1.25. Eijeren f 2.50 a f 2.8[.] de 100 stuks. Boter per N. pd. 85 ct. a 87½ ct. Stroo f 9.[..] f 9 75 de 500 Ned. pd.

Kool: roode per 100 stuks: f 3.00 a f 8; witte f 1.00 [a] f 6.00; savoye f 4 a f 8.

Prijs van 6 Ned. ponden Roggebrood op heden: 52 cent.

MEPPEL, 15 Oct. Rogge: nieuwe Inl. f 7.00 a f 7.25; oude buitenlandsche f 6.25 a f 7.00. Boekweit: nieuwe Inl. Zand f 6.00; Veen- f 5.50, oude buitenlandsche f 5.25 a f 6.[..] Aardappelen f 1.05 a f 2.10. 19.000 Ned. ponden Boter per 1/4 vat: 1e soort gesorteerde f 43; puike f 40 a f 42; inferieure f 34.00 a 38 00; per 1½ Ned. pd. f 1.30 a f 1.65.

Vette varkens per Ned. pd. 36 a 40 ct.; magere dito f 8 a f [..] Drentsche Schapen f 4.00 a f 6.50; Friesche dito f 8 a f 1[.] Huiden per Ned. pd.: Koe- 30 ct., Pinken- 40 ct., per stuk kalfsvellen f 1.80 a f 1.90. Schapenvellen f 1.20 a f 1.50. Paardenhuiden f 7.00. Groen Nagelhoutvleesch per Ned. pd. 40 [a] 50 ct. Honig f 22. Was f 92.50, beide per 50 Nederl. ponden.

OOSTERWOLDE, 12 Oct. Rogge 73 pd. f 7.00; 68 pd. f 6.[..] Boekweit: Zand- 72 pd. f 6.00, 67 pd. f 5.00; Veen- 69 p[d.] f 5.00; 65 pd. f 4.00.

COEVORDEN, 12 Oct. Rogge f 7-00 a f 7-40. Boekw[eit] f 5-00 a f 5-75. Boter per Ned. pd. 70 cents.

AMSTERDAM, 14 Oct.

TARWE stil; 131 pd. oude witb. Pools. f 290; 132 pd. dito [..] f 285; 130 pd. dito f 282; 131 pd. Rostocker f 267.

ROGGE (onveranderd bij kleinigheden; 124 pd. Pruiss. f 19[.]; 121 pd. Galatz f 180, 182, 185; 120 pd. Taganrog f 178; 1[..] pd. Petersb. f 192. Op levering per 2100 kilo vast; Oct. f 160, 161, 162, 163; Maart en Mei f 170, 171.

GERST in een doen; 116 pd. puike Deensche f 180.

KOOLZAAD onveranderd; BS. Pommer Rübs in veiling f 290 [..] f 325; op 9 vaten olie in Oct. 68½ p. vl.; Nov. 69 p. vl.; April 71½ p. vl.

LIJNZAAD slap; 103, 105 pd. Koningsb. in veiling f 8¼ [a] 8¾; 101, 104 pd. dito f 7 a 7¾; 107, 108 pd. Riga f 310.

RAAPOLIE dadelijk en op levering flaauw; op 6/w. f 40½; vlieg. f 39½; 1o. Nov. f 39, ¼; Dec. f 39¼, ½; Mei f 40.

LIJNOLIE dadelijk en op het najaar slap, op het voorjaar traag; op 6/w. f 46¼; vlieg. f 45; 1o. Nov. f 44¼; Dec. f 42¾; voorjaar f 40.

HENNEPOLIE op 6/w. f 49¼; vlieg. f 48.

PETROLEUM f 38 a f 00 per 100 kilo in Kons.

RAAPKOEKEN f 70 a f 76.

LIJNKOEKEN f 10 a f 14.

SCHIEDAM, 14 October. Moutwijn f 11. Jenever f 10½ [...] Amst. proef f 17¾.

252ste Staats-Loterij.

Prijzen van f 100 en daarboven. 2e kl.—

2e lijst.

No. 10672 f 2,000. — No. 8732 f 1500. — Nos. 292, 3261 en 11341 ieder f 1000. — Nos. 4068 en 14254 ieder f 200. — Nos. 9[.]47, 14388, 15448, 168[.]3 en 19754 ieder f 100.

3e lijst.

No. 18467 f 20,000. — No. 18022 f 1500. — No. 15234 f 1000. — Nos. 6316 en 18595 ieder f 400. — No. 4675 f 200. — Nos. 9714 en 11214 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM. — 1863.

	pCt.	14 Oct.	15 Oct.
Nederl.			
Werk. Sch.	2½	63 1/2	63 3/8
dito	3	76 7/16	76 5/16
dito	4	100	99 7/8
Amort Syn.	3½	93 5/8	
Handelm.	4½	141 3/8	
Hndm. Ct.	4½		
Aand. H. Spw.			
dito Rijnsp.	4½		
Ned. Bank			
Rusland.			
Obl. Hope	5	102	102 1/8
Ct. 1831/33	5		
dito 1840	4		
Or. 2e 3e 4e L.	4	75 3/4	
Cert. 5e L.	4		
Obl. 5e Serie	5		
d. 1855 6e S.	5	90 1/8	90 3/8
dito van Ass.	6	53 1/2	

	pCt.	14 Oct.	15 Oct.
Polen.			
Aand. fl. 500			
Obligatien	4	72 3/4	
Spanje.			
Obligatien	2¼	48 11/16	48 5/8
Obligatien	3		
Binnenl.	3	51 7/8	51 3/4
Amortisable			
Bew. Coup.			
Oostenr.			
Obl. Goll	5	65	
dito	4		
Obl. Metall.	5	63 3/8	63 7/16
Ob. Rente A.	5	85 3/4	85 3/4
Obl. Nation.	5	68 1/2	68 9/16
Obl. Metall.	2½	32 5/16	32 5/16
Belgie.			
Certificaten	2½		
Rothschild	2½		
Portugal.			
Obligatien	3	48 1/8	48 1/16

14 Oct.

Nationale fondsen waren onveranderd; van buitenlandsche waren Oostenrijksche minder geanimeerd.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.